

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
42Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 19
CSÜTÖRTÖKElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Bűn és bűnhődés...

Volta idők, nem is olyan régen, két, három évvel ezelőtt, amikor Novisad és a Vojvodina hangos volt a felelőtlenség duhaj larmájától. A novisadi utcákon néhány hónapra elhalt a magyar szó, az üzletek kirakatai mellől eltűnt a magyar cégtábla, a magyar műkedvelők színpadjai előtt reszketve és félelemmel teleült a közönség. Somborban revolverekkel kergették szét egy magyar műkedvelő előadás főpróbájának szereplőit, jórészen hölgyeket, míg Novisadon harminc állig felfegyverzett fiatal ember hatolt be a „Délbácska” szerkesztőségébe, ahol súlyosan megsebesítették dr. Szlezák felelős szerkesztőt, s hogy még emlékezetesebbé tegyék látogatásukat, teljesen szétrombolták a redakció felszerelését. Megtámadták a szubotici „Hirnap”-ot és bombát helyeztek a „Délbácska” épületének egyik ablakába is. Sentán, Somborban, Bacsán és Szuboticián hosszú hónapokig tartott a garázdálkodás, s ma végre megnyugtató hír érkezik Somborból: Az ügyesség rendezetere Sztáriszvácon letartóztatták Tanurdzsics közlési jegyzőt és egy adóhivatali ellenőrt, akik vezetői voltak annak a brutális támadásnak, amely majdnem életébe került dr. Krafft nemzetgyűlési képviselőnek. A sziváci esetet a legkülönbözőbb módon kommentálta a vajdasági sajtó. Vádak és burkolt gyanúsítások keltek a brutális tett nyomán, s most, amikor még minden részletében emlékeztet a szabadjára bocsájtott brutalitás sziváci iskolapéldája, a *Vajdaság közvéleménye meglepéssel és megnyugvással veszi tudomásul, hogy a hazafjasság tőgájába burkolódzó első felelőtlenkedőket utoléri a törvény sújtó keze.* Ezzel a minden tekintetben megnyugtató és minden tisztességes, békeszerető polgárt teljes mértékben kielégítő törvényes eljárással kapcsolatosan nem akarjuk érdeme szerint méltatni a sziváci jegyző cselekedeteit és nem óhajtjuk a fogyasztási adóellenőrt sem kioktatni arról, hogy a gyilkosság és a gyilkossági kísérlet nem tartozik szorosan sem a jegyzői hivatal, sem az adóhivatal ügykörébe. A vérfogyasztási ellenőrt arról sokkal nyomatékosabban fogja kioktatni a független bíróság, amely mérlegre fogja tenni mindkét hivatali működését. *Az esettel kapcsolatosan* csupán erre, a még mindig kísértő régi kérdésre óhajtunk visszatérni: *Mikor kerülnek bíróság elé a régebben elkövetett felelőtlenkedések tettesei?* Vannak lapok a Vajdaság területén, amelyek éveken keresztül oldalakat szentelnek azon izgató kérdésnek, hogy megtoroltnak-e végre azon felelőtlen kilengések, amelyeknek tettesei a szomszédos Magyarországon élvezik a személyes szabadság előnyeit. Nem kételkedünk azon, hogy ez a könnyebb szerep és a kevesebb veszedelmet rejtő a hasonló kérdések feltevéséhez, mi azonban vállaljuk a kockázatot és először hazai viszonylatban óhajtjuk elintézni a kontinens utóbbi éveinek egyik legfertelmesebb nyavalyáját, a felelőtlenkedést. Az illetékes hatóságok előtt a legtöbb esetben a sértettek megtették a feljelentést. A közvélemény nem volt meglepődve a nyomozás eredménytelenségével, de megvan győződve arról, hogy *egy most megindítandó újabb nyomozás teljes világosságot deríthet mindazon esetekre, amelyek nemrégben még izgalomban tartották az egész Vajdaságot.* Nem a sértettek érdeke, akik nem óhajtának „bosszút” állani és nem akarunk elégtételt venni, *államérdek és a hatóságok, főképpen a nyomozó hatóságok érdeke, hogy világosság derüljön*

ezekre a nem is olyan régi bűncselekményekre. Az állam érdeke, hogy ne higgye, ne képzelje senki, hogy itt a polgár kellő mennyiségű alkoholt elfogyasztása és egy megfelelő vágás elszántság birtokában rendőrhatalósági és egyben büntetőbírói jogkört gyakorolhat meglepett és védtelen polgárok felett — *ha épen elég sötét az utca.* Nem hiheti és nem szabad hinnie senkinek, hogy nem vagyunk jogállam, hogy itt a törvény nem korlátlan és nem fenntartás nélküli ur. Aki tehát bűnös, vegye el megérdemelt büntetését. A novisadi rendőrség néhány nappal ezelőtt letartóztattott egy fiatal embert, aki a még szabadabb időkben tevékeny részt vett mindazon akciókban, amelyek akkoriban a „felelőtlen-

kedés” összefoglaló név alatt váitak ismeretessé. A fiatal ember most is a rendőrség szerepét osztotta ki magának, amikor egy kávéházi takarítónő közlebbi ismeretségét óhajtotta megszerezni az önmagának adományozott hivatalos cím támogatásával. Bátorokdunk hinni, hogy a fent körülírt fiatal ember — ha erre vonatkozólag a rendőrség, vagy a vizsgálóbíró kérdést intéz hozzá — igen értékes felvilágosításokkal szolgálhat különböző, még el nem felejtett ügyekre vonatkozólag. Sőt, ha őszinte akar lenni ez a fiatal ember, talán még azt is megmondhatja, hogy ki volt az a közel harminc felbuzdult fiatal ember, aki egyszer szétrombolta a „Délbácska” szerkesztőségét... (k. gy.)

A tegnapi koronatanács

Miniszterek tanácskozása Pasicsai — ismét jönnek a költségvetési tizenkettek - Exlex fenyegeti az országot márciusban

Beograd. Tegnap délelőtt Beogradba érkeztek Surmin és Zserjav miniszterek, hogy a délutáni koronatanácsban résztvehessenek. A délelőtti folyamán mindketten felkeresték Pasics miniszterelnököt és tárgyaltak vele, Zserjav délután még Pribicevics Szvetozárral is folytatott megbeszéléseket. Délelőtt tíz óra után Trifunovics Mica és Maximovics Bóza felkeresték Pasics Nikolt és tárgyaltak vele. Tizenegy órakor Dimitrije pátriárka kereste fel a miniszterelnököt és kérte, hogy a lelkész törvény tárgyalásánál legyen tekintettel az alsópapság szomorú anyagi helyzetére.

A koronatanács

Délután 5 órakor kezdődött meg a koronatanács a király elnöklété alatt az összes miniszterek részvételével. Először Maximovics Bóza belügyminiszter ismertette az ország helyzetét a választások előtt és választások után. Utána Nincsis Momcsilo külügymi-

niszter referált a külpolitikai helyzetéről és a kisantról, majd ismertette a magyarokkal és olaszokkal megindult tárgyalások eddigi menetét.

Srskics Milán népjóléti miniszter a rokkant- és lakástörvényt ismertette. Mindkét törvényt — a király határozott kívánására — a parlament öszszeülte után azonnal le fogja tárgyalni. A koronatanács 7 órakor ért véget.

Exlex fenyeget.

Sztojadinovic Mitán pénzügyminiszter tegnap felkereste Pasics Nikola miniszterelnököt és közölte vele, hogy a parlamentnek összeülte után azonnal meg kell kezdenie a költségvetési tizenkettő tárgyalását, mert külföldben exlex állapotba kerül az ország. A miniszterelnök tudomásul vette a pénzügyminiszter közléseit és így a parlament a rokkant- és lakástörvény mellett az április-május hónapokra vonatkozó költségvetési tizenkettőt is le fogja tárgyalni.

Az ellenzék tanácskozása Zagrebban és Beogradban

Zagrebban a tehnikai obstrukcióról tárgyaltak

Zagreb. Tegnap tartották meg konferenciájukat a horvát és szlovén politikusok, hogy milyen harcot folytassanak a kormány ellen. A tárgyaláson, amelyen dr. Korosec, dr. Hohnyec, dr. Trumbics és Lorkovics vettek részt s elhatározták, hogy teljesen egységesen fognak fellépni a kormány ellen, mert csak így tudnak eredményt elérni. A tegnapi értekezleten az a nézet alakult ki, hogy az ellenzéknek tehnikai obstrukciót kell lehetetlenné tenni a

kormány munkáját.

Beograd. A demokrata párt központi bizottsága tegnap az Imperial szállóban tartott gyűlést Davidovics Lyuba elnökletével. Davidovics Lyuba beszédében kifejtette, hogy a mostani választásokon az erőszak és korrupció győzött és azért annak eredményét nem is lehet reálisnak venni. Davidovics után még Tomljenovics volt bán, Marinkovics, Kumanudi és mások szólahtak fel.

Az osztrák monarchisták a Magyarországgal való gazdasági egyesítést követelik

Az osztrák monarchisták, akik nemrégiben konzervatív néppárt címen tömörültek és a legkülönbözőbb irányzatokat egyesítették ebbe a pártba, ma rendkívül érdekes nyilatkozatot küldtek szét a bécsi lapoknak a konzervatív Korrespondenz útján. Ez a nyilatkozat precízen kifejti a monarchista álláspontot úgy a Németországhoz való csatlakozás, mint a Duna-konföderáció kérdésében. Ennek a nyilatkozatnak azért van nagy jelentősége, mert a monarchisták mindeddig ebben a két kérdésben nem vallottak eddig nyíltan színt. A monarchista konzervatív néppárt nyilatkozata a következőképpen hangzik:

„A mai Ausztria nemcsak azért életképtelen, mert a szocialista-rendszer az

állam gazdasági viszonyait csaknem helyrehozhatatlanul megkárosította, hanem azért is, mert ez az állam nem organikus keletkezett, hanem a béke-diktátum egy nagy gazdasági egységből ragadta ki. Így, a maga erejére bízva, életképtelen, nemcsak megváltoztathatatlan közlekedési és technikai helyzeténél fogva, hanem azért is, mert a korábbi nagy gazdasági területének megfelelő telepítési lehetőségek nélkül egzisztenciája nincs biztosítva.

Franciaország rendkívüli hatalmi pozíciója és Európa általános helyzete is lehetetlenné teszi, hogy belátható időn belül el lehessen érni a békediktátum revízióját. Ez okból ki kell kapcsolni a reális politika törekvéseiből azt az elérhetetlen, nemzeti okokból fakadó

kívánságot, hogy az összes németek egy állam keretén belül tömörüljenek.

A népszövetség lenne kötelezve arra, hogy a béke-diktátum által teremtett mai Ausztriát fentartsa. Ennek a kötelezettségnek azonban huzamosabb időn keresztül vagy nem fog tudni, vagy nem fog akarni eleget tenni a népszövetség. De nem is lenne kívánatos, ha a népszövetség fenntartaná Ausztriát, mert Ausztriának arra kell törekednie, hogy méltatlan függőségi helyzetét hamarabb lerázza magáról. Ez okból mindent meg kell tenni, hogy Ausztriát valamiképpen életképesé tegyék. Ez csak úgy lehetséges, ha gazdasági területét a népszövetség önkéntes vagy a körülmények által, kikényszerített hozzájárulásával szorosabb gazdasági összeköttetésbe hozza a volt osztrák-magyar monarchia államaival.

A Duna-konföderáció kérdése azonban e tekintetben nem jöhet számításba, mert a jelenlegi hatalmi és gazdasági viszonyok mellett egy politikai konföderációban csak Prága vagy Beograd vezetéséről lehetne szó és így biztosítva lenne a szláv fenhatóság a Duna medencéjében. Más megvitatás alá esik a Magyarországgal való gazdasági egyesülés. Mindkét állam ki-egészíthetné magát egymással anélkül, hogy nemzetileg veszélyeztetné egymást és a gazdasági kiegészítésből folyó kölcsönös politikai megerősödés lehetővé tenné számukra, hogy kivárják azt az időpontot, amikor a békediktátumoknak össze kell omlania.

Ez okból a konzervatív néppárt azt követeli, hogy az osztrák kormány kezdjen tárgyalásokat a magyar kormánnyal és a népszövetséggel a Magyarországgal való gazdasági egyesülés ügyében, még pedig olyan módon, hogy mindkét állam szuverenitása és állami függetlensége feltétlenül érintetlenül maradjon. Csak a Magyarországgal való gazdasági egység megoldása után lenne lehetséges a volt monarchia többi államaival való szorosabb gazdasági együttműködésre gondolni.

Hogyan készül a lakástörvény? Husz lakó az új törvényt előkészítő bizottságban

Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszteriumban megkezdtek a lakástörvény tervezet részletes tárgyalását. A Lakók Szövetsége husz tagot delegált a lakástörvény tárgyaló bizottságba, míg a háztulajdonosok a szociálpolitikai minisztérium meghívására azzal választották, hogy nem ismerik el a kormánynak azt a rendeletét, amellyel a régi lakásrendelet érvényességét május hó 1-éig meghosszabbította és ezért nem óhajtának résztvenni a lakástörvénytervezet tárgyalásánál. Később azonban megfontolták magukat és mégis elküldtek husz delegátust a bizottsági tárgyalásra. A bizottság első ülése után két albizottságra oszlott. Az egyik bizottság a bíróságoktól és a főispánóságoktól beérkezett észrevételeket, a másik a szociálpolitikai miniszter törvénytervezetét tárgyalja.

A japán kivándorlás

A japánok nem mennek Amerikába

A japán kormány most közli, hogy 1924-ben mindössze 4999 japán állampolgár vándorolt ki, közülük 3705 Brazíliába, 22 Mexikóba, 168 Kuba szigetére, 335 pedig az Óceán 10 különböző szigetére. A japán kimutatás szerint egyetlen japán sem ment a mult esztendőben az Egyesült Államok területére.

Rendezik az optálást elmulasztott polgárok ügyét

A külügyminiszteriumban Popovics Tihamér, az SHS állam budapesti követe, hosszasan tárgyalta Markovics külügyminiszterhelyettesel az optáltak sorsáról. Az SHS állam területén, a külügyminiszterium értesülése szerint, ugyanis rendkívül sok polgár él, különösen Baranyában, aki Magyarországon bír illetőséggel és annak idején nem kérvényezte az SHS állampolgárságot. Mivel ezt a kérdést a magyar kormánnyal együttesen kívánják rendezni, azért tartotta szükségesnek Popovics követ, hogy az ügy állapotát iránt érdeklődjék.

Egyházi ruhák elárúsítása

A suboticei Központi Oltáregylet akciója a templomok felszereléséért

A suboticei Központi Oltáregylet, hogy minél több szegényebb templomnak sok helyen igen hiányos templomi felszereléseit adományaival mielőbb pótolhassa, elhatározta, hogy régebben készült kész egyházi ruha- és fehérnemű készletét jutányosan áruba bocsátja. Lyképen kaphatók az egyletnél: Albák 1000—2000 din., karingek 700—900 din., fehér tiszta selyem kasula, kézimunka betéttel 3500 din., fekete selyem kasula 1500 din., gyóntató, keresztelő stóliák 200—250 din., humeralek 40 din., korporalek 40 din., kehely törlek 30 din., pallák 15—25 din., oltárterítők, csipke antipendium 200—500 din., közönséges anyagból albák 600—900 din., karingek 400—600 din., kasulák 1200—2500 din., korporalek, pumeralek 25—30 dinár. Az első részben felsorolt ruhák mind a legjobb anyagból, vászonból vannak készítve. Albák, karingek széles kézimunka csipkével, korporalek, pallák, kehelytörlek, lavabók kézimunka csipkeszegéllyel, aszurozva. Neim tévesztendő, hogy esetleges silányabb anyagú ilyenmü olcsóbb ruhákkal.

Megrendelésre bármilyen más templomi szükségletek elkészítésére beszerzésére vagy egyházi ruhák javítására az egyesület mindenkor szívesen vállalkozik.

Felhívjuk úgy a Ft. Lelkész urak, mint a hívők figyelmét arra, hogy ilyen vétellel vagy megrendeléssel önmaguk is előnyös áron jutnak jó dolgokhoz, másrészt az Ur Jézus szegényebb hajlékainak méltóbb ellátásának szép művében érdemszerűleg résztvesznek.

Minthogy pedig az Oltáregylet tisztán adományokból fedezi a ma nagyon is költséges játékonnykodási kiadásait, ezáltal ismételtelen kéri a jószívű hívőket, hogy az egyletet e nemes fel-

adatában támogatásban részesítsék. Sok csekély értékűnek látszó tárgy, célszerűen felhasználva, igen sokszor nagy kiadásoktól kiméli meg az egyletet és sok helyen égető szükséglet pótol. Ilyenek lehetnek például vászon, szövetek, csipkék, selyem, cérna, hímzéshez való anyag, szalagok, zsinór, szőnyeg, képek, rámák stb., akár új akár használt alakban. Az egyesület bármilyen e szent célra szánt adománnyal a legnagyobb köszönettel fogad és azokat a leg gondosabban felhasználja. — A használatból kivett egyházi felszerelések az egyházmegyei hatóság rendelkezése értelmében a Központi Oltáregyletnek küldendők. Minden adományt, vagy kérdést ez ügyben az Iskolanövérnek zárdájához („Oltáregylet céljaira” jelzéssel) vagy Subotícára, dr. Hampel Ede oltáregyleti igazgatóhoz kell irányítani.

Aki nem tudja elhagyni Jugoszláviát

Külföldi állampolgár, akit elutazása órájában szólítanak fel adója megfizetésére

Eisenhuth Ferenc mérnök aki csehszlovák állampolgár, a legutóbbi napokban még a novisadi katonai repülőtéren teljesített szolgálatot. Szerződése lejárván, kedden visszautazni készült Csehszlovákiába. A vízummal nem volt semmi baj, csupán a rendőrség tagadta meg láttatását azzal, hogy az eltávozó mérnök adója kifizetését nem tudja igazolni. Miután Eisenhuth másfél éves novisadi tartózkodása alatt adó fizetésére semmiféle feiszólitást nem kapott, a pénzügyigazgatóságához fordult, ahol hamarosan kiszámították, hogy másfél éves novisadi tartózkodása alatt csupán állami adóban tizenkétezerhatszázkilencvennégy dinár és 53 para adóhátralékra tett szert. A mérnök meglepődéssel vette tudomásul, hogy ilyen rövid idő alatt milyen jelentős összegre tett szert — adóhátralékban, s most

azt igyekszik kiszámítani, hogy az összes, városi és egyéb járulékokkal együtt vajon mennyi a végleges adótartozása, s hogy mikor fog elutazni? Eddig annyi bizonyosnak látszik, hogy a kivetett adóösszeg összes jövedelmének körülbelül ötven százaléka. Ha a Csehszlovákiában tartózkodó S. H. S. állampolgár mérnököket hasonló kulcs alapján adóztatják meg, azok aligha fognak a szövetséges állam területén sokáig tartózkodni. Ha tekintetbe vesszük, hogy Eisenhuth másfél év alatt semmiféle adófizetési felszólítást nem kapott, az eljárást kissé furcsának kell találnunk. Az esetet egyébként Eisenhuth bejelentette a csehszlovák mérnökegyesületnek, amelynek tagja, egyben intervencióra kérte fel a beogradi csehszlovák követet is.

Hogyan kell kérelmezni az állampolgárságot?

Hiányosan adják be a kérvényeket

Becskekerekről jelentik: A belügyminiszteriumtól rendelet érkezett Becskerekre, amely közli, hogy az állampolgárság elnyerésére beadott kérvényeket hiányosan adják be. Együttai utasítást küld arra vonatkozólag, hogyan kell kiállítani a szerb állampolgársági törvény 44. szakasz értelmében az állampolgársági kérvényeket. Eszerint a száz dináros okmánybéllyel ellátott kérvényben, amelyet az elsőfoku közigazgatási hatósághoz kell be-

adni, fel kell említeni a kérelmező nevét, születési évét és napját, tartózkodási helyét, azt hogy mióta lakik egy helyben, kinél van alkalmazásban. A kérvényhez mellékelni kell a születési bizonyítványt, a házassági levelet, a foglalkozást, politikai és erkölcsi magatartást tanúsító bizonyítványt és a feleségnek a hatóság előtt tett nyilatkozatát arravatkozólag, hogy szintén kívánja az állampolgárság elnyerését.

Betiltják az adventisták és nazarénusok működését

Elkobozzák vagyonukat és letartóztatják prédikátoraikat

A vallásügyi miniszterium rendeletet adott ki az összes rendőri hatóságoknak, hogy tiltsák meg a nazarénus és adventista felekezetek működését, intézményeiket zárják be, agitátoraikat és prédikátoraikat tartóztassák le és adják át a bíróságoknak.

A nazarénusok és adventisták száma az utóbbi időben veszedelmes elszaporodott. Különösen a Vajdaságban vannak igen sokan, egész falvak az új vallások hívei Szerbiában is nagyon érezhető propagandájuk hatása. Obrenovac környékén vannak sokan és

Arangyelován. Az egész ország területén közel 150.000 nazarénus és adventista van.

A vallásügyi miniszterium azért lép fel ellenük szigorúan, mert híveik nem hajlandók a katonai esküt letenni és ezernél jóval több azoknak a száma, akik a katonai eskü megtagadása miatt börtönben vannak.

A nazarénus és adventista felekezeteken kívül az utóbbi időben különösen a metodisták erősödnek meg. Hihetetlen erőfeszítéssel terjesztik a metodista vallást, ruhát, cipőt és élelmiszereket osztogatnak híveik között, amit amerikai szervezeteiktől kapnak. A hatóságok teljesen tehetetleneknek látszanak ezen propagandával szemben.

Szerbiában még egy új szekta jelentkezett, amelynek tagjai minden közösséget megtagadnak a kereszténységgel. Ennek a szektának a terjesztője egy dr. Biszerovics nevű egyén.

Apponyi támadja

az októbrizmust

Forradalom vagy szelid reakció?

Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf, aki jelenleg az olaszországi Taorminában üdül, a Pester Lloyd vasárnapi számában feltűnést keltő cikket írt a demokráciáról. Apponyi Albert gróf a szélsőbaloldarról a következőket írja:

„A magyarországi antidemokratikus hangulat annak a csöcselékuralomnak a visszahatása, ami már az októberi forradalommal kezdődött és a kommunizmus alatt érte el tetőfokát. Ennek az antidemokratikus hangulatnak fokozatos megszűnése elé semmi sem gördit nagyobb nehézséget, mint az októberi vezetőknek és kísérőiknek a láthatáron való feltűnése. Aki azokat az időket átéltte, aki a másképp gondolkodóknak az októbrizmust jellemző elnyomását látta, az megérti, hogy a polgárságnak nagy tömege, ha választania kell egy szelid reakció és az októberi uralom között, úgy göröcsösen az előbbihez ragaszkodik. Aki nálunk komolyan a demokráciáért akar dolgozni, annak meg kell szakítania minden összekötést ezzel az iránnyal. Különösen a magyarországi szociáldemokrata pártnak kellene kurtulni a visszases legkisebb látszatát is, hogy a demokratikus és szociális haladás állandó tényezője legyen. Sajnos, az utóbbi idők eseményei épp az ellenkezőjét sejtetik.”

Apponyi Albert gróf cikke politikai körökben élénk feltűnést keltett és a cikknek valószínűleg a nemzetgyűlésen is visszhangja lesz.

Az emberi élet legnagyobb titka

Sellheim professzor uttörő kísérletei a magzat nemének megállapítására. — A tudós előadást tart a szenzációs felfedezéséről. Chicago Daily News szerint az utolsó évek legnagyobb felfedezése

(Halle.) Amerika harmadik lapja, a világ egyik legnagyobb sajiórganuma, Chicago Daily News körkérdést intézett a világ leghíresebb tudósaihoz, hogy véleményük szerint mi volt az elmúlt év legnagyobb tudományos jelentőségű eseménye. A körkérdésekre többek között a kiváló német orvosprofesszor Krausz válaszolt. Válaszában kifejtette, hogy az utolsó évek legnagyobb felfedezése a nagyközönség előtt eddig még ismeretlen felfedezés, a hallei nőgyógyászati klinika igazgatójának kísérletei, amelyek az orvostudomány egyik leghomályosabb kérdésére derítettek világosságot és hoznak szenzációs eredményeket, a magzat nemének megállapíthatóságában.

A hallei egyetem csendes épületében mely a legnevesebb német egyetemek közé tartozik, előadást tartott prof. Sellheim a tudomány ugynevezett mecenásainak, kutatásai támogatóinak, a művelt laikusoknak egy kis köre előtt. Az előadáson Sellheim tanár különös és előzékeny engedélye révén magam is jelen lehettem. A kiváló orvos leg-

újabb kutatásairól számol be, amit az anya és magzat viszonyának megállapítása körül végzett.

A probléma egyike a legrégebbeknek és legjelentősebbeknek. Nem kevesebbről van itt szó, mint az emberiséget ősidők óta mozgató kérdésnek a meg nem született gyermek nemének megállapíthatóságának megoldásáról és arról, hogy a kutatások a terhesség és az anyaság titkai területén fordulópont-hoz érkeztek.

Prof. Sellheim összes, ötven év körül, de fiatalabbnak kinéző férfi, elismert, nagynevű diagnosztika egyetemi tanár, a nőgyógyászati klinika vezetője s mint ilyen, talán egyetlen utódja az elhunyt berlini nőgyógyásznak, Bumm professzornak, kinek munkáit az egész világon ismerik. Egyik alapvető gondolata egy egyszerű kép volt, hol az emberi organizmust egy normálisan funkcionáló kémiai gyárral hasonlítottá össze, mely bizonyos anyagok előállítására van felszerelve. Ha új dolgot akarnak gyártani, új gépet kell venni, a szerzetnek a működésnek meg kell változni, a gyárban új rend alakul és az összes szervek átalakulnak a maguk módján.

A hallei nőgyógyászati klinika többszomszédságában van az élettani intézet, melynek igazgatója Abderhalden, a nagy fiziológus. Abderhaldennek sikerült évekként ezeltől közéről megvilágítani egy teoretikus elvet, mely a

vér kémiai változását tárgyalja az organizmusban fellépő új alakulatok esetében. Az elvet a róla elnevezett vérreakció útján konkrét formába öltötte és ezáltal új utat jelölt meg számára. Az alapgondolat meglepően egyszerű volt. Ha a testtől külön teljesítményeket követel valamelyes jelenség: mondjuk az anya magzatot táplál a testben, az ember egy daganatot kénytelen fenntartani, új a vérsavóban védekező anyagok keletkeznek. Ez kimutatható az ugynevezett „Abderhalten-reakció” útján. Lényege abban áll, hogy az illető személy, akinél pl. terhesség vagy rák gyanítható — vérsavójához anyalepényt, illetőleg rákdaganat egy darabkáját hozzátesszik.

Az eljárás anyiban volt hiányos, hogy sok esetben nem vált be. Ekkor léptek előtérbe prof. Sellheim és két asszisztense: Lüttge dr., orvos v. Metz, kémikus, mint Abderhalden ideáljának folytatói. A három tudósnak sikerült megtalálnia a módját, mely kétségkívül és fizikai bizonyossággal igazolja a vérváltozásokat. A módszer leírása orvosi szaklapokba tartozik. De közérdeklődésre tarthat számot a tény, hogy a megfinomított Abderhalden-reakció lehetségessé teszi a vérnek nemcsak minőségi, hanem mennyiségi változását is s ezáltal lehetővé válnak olyan betegségek mérvének megállapítása is, melyek alaktanilag még fel sem fedezhetők.

Eltekintve most már attól, hogy a

felfedezés milyen fontossággal bír a rák gyógyításánál (ha idejekorán kezdik a gyógykezelést), a legfontosabb az, hogy megfajított évezredek titka: megállapítható a magzat neme már a fogamzás legkezdetlegesebb időszakában. A magyarárat nagyon egyszerű. A férfi-csiramirigy (szóval a fiu-magzat jegyei) képződése esetében a terhes anya vére oly szövetek képződésével reagál, melyek a próbacsőben a férficsiraanyag felbontása által felismerhetővé válnak. A reakció pozitív eredménye esetén fiu a magzat, negatív esetben leány. A kísérlet 99 százalékos bizonyossággal állapítja meg a születendő gyermek nemét. A legutóbbi 150 esetben 83 fiu és 67 leány nemét állapították meg előzetesen a hallei nőgyógyászati klinikán.

Az új felfedezés teljesen precizozza az anya és a magzat viszonyát. A kísérletek azonban oly szenzációk és messzehatók, hogy népszerű tárgyalása majdnem lehetetlen. Egy bizonyos. Sok minden, amiben eddig hitték, hamisnak bizonyult. A gyanítgatások helyébe lép a Bizonyosság, a Tudás. A három tudós az emelvényen: Prof. Sellheim, Lüttge és v. Mertz (háborus nyomorék, rokkant, egyszemére vak) oly nagyszabású felfedezést tettek, mely jóval túlnő az orvostudomány hordtávolságán az eredmények bevilágítanak az emberi organizmus katakombáiba és leg-erősebb pilléreivé válnak az élet és természet céltudatosságának.

HIREK

**

A beltéri kath. kör f. hó 23-án farsang bétőjén este 8 órai kezdettel a saját helyiségében táncmulatságot rendez, melyre a kör tagjait ezután hívja meg a vezetőség. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja.

Farsang hétfője. Novisad újságírói az idén rendezik első báljukat és ez érthetővé teszi a rendezőség azon fáradozását, amellyel minél fényesebb kereteket akar adni a farsang hétfőjén megtartandó bálnak, amely nemcsak Novisad, hanem a város környéke előkelő társaságának valóságos eseménye lesz. Már eddig is olyan rendkívüli érdeklődés mutatkozik a bál iránt, amelyre Novisadon még nem volt példa. Ez a lázas várakozás legbiztosabb záloga annak, hogy a bál sikere messze felül fogja mulni az idén farsang minden multságát. A bál rendezősége ezután is közli, hogy a táncosokra nézve feltétlenül kötelező a frakk, vagy szmoking. Miután még mindig vannak, akik félreértésből vagy a posta hibájából kifolyólag nem kaptak meghívót, a rendezőség kéri azokat közölniük címüket bármely lap szerkesztőségével, amely intézkedik a rendezésénél, hogy az illeték megkapják a meghívót.

Kinevezés. Vilovác Milan rendőrségi őrnököt rendőrfogalmazóvá nevezte ki a belügyminiszter.

Nyugdíjazás. Ciol Dzsemil repülőkapitány, a novisadi előkelő társaság közkedvelt tagja, néhány héttel ezelőtt beadta nyugdíjazása iránti kérvényét, amit a hadügyminiszter most elfogadott.

Beteg az angol király. V. György király hörghurutban megbetegedett. A király betegségére való tekintettel az angol udvarban néhány napig szünetel a fogadtatás.

Kiutasított külföldi újságíró. Lazarevic Vasza az államvédelmi osztály főnöke tegnap magához kérte Berkes Tivadart a Berliner Tagblatt beogradi tudósítóját és közölte vele, hogy a belügyminiszterium határozata értelmében három napon belül el kell hagynia az ország területét. A belügyminiszterium azzal indokolja ezen határozatát, hogy Berkes tendenciozus jelentéseket küldött lapjának a választásokról.

Az erdészeti miniszter inspekciós uton. Dr. Zserjav Gregor erdészeti miniszter tiz napig tartó inspekciós utra szlovéniába utazott.

Gépészek vizsgálja. A lokomobil gépészek és fűtők, valamint a stabil kazánok fűtőinek vizsgálja február 21-én lesz Beckerekben a fűtők és gépészek vizsgáztató bizottsága előtt. A stabil gépek gépészeit ez alkalommal nem fogják vizsgáztatni.

Letartóztatták Krafft támadóit. A sombori törvényszék vizsgálóbírója bevezette a vizsgálatot a dr. Krafft István elleni támadás ügyében. A vizsgálat eredményeképp a sombori ügyészség elrendelte Tanurdzsics Sztanko ujszíváci aljegyző, Pavkov Sztjevan ujszíváci adóellenőr és Leszkovic Sztavko ujszíváci dobroljác letartóztatását. A letartóztatottak ellen igen súlyos vádlomást tett a kihallgatott 17 tanu, akik ezen kívül még három novisváci rendőrt is vádolnak azzal, hogy résztvettek a Krafft elleni támadásban.

Kutyavadászat. Novisadon az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a gazdátlan ebek. Különösen a limánon járókat veszélyeztetették éjjelente a kiéhezett, gazdátlan kutyák. A rendőrfőkapitányság ezért elrendelte a limánon kóborló kutyák kiirtását. Tegnap délelőtt egy szakasz rendőr fegyverekkel kivonult a limánra és az ott levő kóbor kutyák ellen valóságos hajtóvadászatot rendeztek. A lelőtt kutyákat a pecér kocsija szállította el.

(x) **Épületefát és deszkát** legjobban és legolcsóbban a *Lisicé*-féle új fátelépén, Temerini ut, a kanálison tul szerezhető be. Tel. 306.

Eljegyzés. Zsebők Sárkát eljegyezte *Vinkovits* József.

(x) **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tűzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

Szláv származású tudós sikere Amerikában. Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok legnagyobb tudományos egyesülete az „American Association for the Advancement of Science” most tartotta közgyűlését, amelyen mintegy háromezer tudós vett részt. A gyűlés elnöke egyhangulag Papin Mihajlót, a newyorki „Columbia” egyetem tanárát választották meg, aki tudvalegileg bánági származású. A Bánágból elszakadt kiváló tudós kitüntetészámba menő megválasztásával kapcsolatban az egyik amerikai tudósító ügynökség a következő kommunikét adta ki: Pupin Mihajló egyetemi tanár 1858-ban született Banatszki Dvoron (Idvoron) és ma ő az amerikai tudósok vezére. A tudóst, aki a newyorki „Columbia” egyetem elektro mehanikai tanszékének az előadója, most választották meg a legnagyobb tudományos egyesület elnökévé. A kiváló tudós köszönő szavaiban szeretettel emlékezett vissza szülőfalujára.

Minden méretű és minőségű
SZŐNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

(x) **„ODOL”** a világ legjobb szájvize. Mindenütt kapható. Nagy üveg dinár 35.—, kis üveg dinár 22.—

(x) **Egy szép szürke pejlo 6000.—** dinárért azonnal eladó. Krausz Ede, Novisad. 285-1-3

A Szerb Nőegylet teadélutánja. A novisadi Szerb Jótékony Nőegylet március hó 15-én teadélutánt rendez, amelyet sorsolással köt egybe. Akik kézimunkákkal a teadélután sikeréhez hozzájárulni kívánnak, a szükséges anyag végett forduljanak Meandzits Katica urhölgyhöz, az egyesület pénztárosához.

Radikális agitáció Szubotícán. A Radikális párt Szubotícán megjelenő magyar nyelvű napilapja, a „Bácsmegyei Napló” keddi számában ezt a kis hírt közli:

Magyar színlelőadások Szubotícán. A szubotici magyar radikális párt nemrégiben engedélyt kért arra, hogy március hó folyamán néhány estén át magyar színlelőadásokat rendezhessenek a városi színházban. A szükséges játszási engedélyt a magyar radikális párt megkapta. Az előadásokat Szabó Márton vezetése alatt álló műkedvelő társaság fogja tartani. A magyar radikális pártnak az a terve, hogy amíg a koncesszió kérdése el nem dől, időnként érdekes magyar színlelőadásokat rendeztet magyar színlelőadásokat.

Ezekután tényleg kíváncsiak volnánk tudni, kik biztosítják a kisebbségek kulturális jogait: Az alkotmány, a békeszerződés, vagy kizárólag a radikális párt? Illetőleg követelhetünk-e, vagy csak koldulhatunk?

A grafikai munkások mulatsága. Ebben az évben is, mint rendszeren, megtartják a novisadi grafikai munkások multságukat, amely rendszerint felülmúlja az összes munkás vigalmi estét a városban. Az idei grafikusbál annál sikereesebbnek ígérkezik, mert azon először fog szerepelni a most alakult „Buducnost” grafikai dalegyesület énekara. A multságot szombaton, február hó 21-én tartják a Kraljica Marija emeleti nagytermében (a volt American bárban) személyenként 15 dináros belépődíj mellett. Terített asztalok. Rendes éttermi árak.

Felhívás a gőzgépezelőkhöz és fűtőkhöz. Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskeréki gőzkazánfelügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépezelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek állományelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzkazánkezelő és fűtő ennek megfelelően köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, állományelven kiállított bizonyítványt beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskeréki gőzkazánfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, állományelven szerkesztett okmányt.

Innen-onnan

**

Örültnek tartanak egy francia grófnét, mert tiz kutyával sétál. Párisból jelentik: Chaiaubriand grófné, akit rokonai egyik elmegyógyintézetből a másikba vittek, míg végre sikerült megszöknie annak a négy előkelő párisi szakorvosnak véleménye alapján, akik épelméjűnek nyilvánították, megtette a följelentést üldözői ellen. Úgyt ugyanannak a Barnaud nevű vizsgálóbírónak osztották ki, aki Daudet fiának meggyilkolása ügyében is vezeti a vizsgálatot. A párisi arisztokraták körében nagy érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét és kíváncsiak, hogy kik azok, akiknek érdekében állt a portugál születésű szép asszonyt elmebajosnak nyilvánítani? A grófné egyébként, aki két év óta özvegy és akinek egy kis fiacskája van, beadványában nem tagadja, hogy különös passziói vannak, így többek közt, hogy legalább tiz kutya kíséretében szokott sétálni, de ez — ugymond — még nem elég ok arra, hogy örültnek tartásák, mert ilyenformán a párisi nők fellet internálni lehetne.

A demokrácia a bálon. Pozsonyból jelentik: A farsang legelegánsabb bálján, a Vigadóban, feltűnt egy nyurga csupaszképpű fiatalember, aki kifogástalanul vasalt frakkban és lakkcipőben forgolódott a legszebb asszonyok és lányok körül. Tünelmés táncosnak bizonyult az összes modern táncokban. Senkinek ismerte, míg végre valaki a szünóra alatt kisütötte, hogy az elegáns ifju egyik helybeli bank kifutója. A bank szintén jelenlevő vezérigazgatója a báli díszben nem ismerte fel kétségtelenül szolgálóját, de azt az ismertető jelt közölte a felháborodott rendezőséggel, hogy a kérdéses ifju bal felső szemfoga hiányzik. Az elrohant rendezők éppen akkor fülelték le, amikor a vezérigazgató ékszeréktől ragyogó leányát kérte fel táncra. Tényleg hiányzott a bal felső szemfoga, de nem csinálhattak vele semmit, mert meghívót tudott felmutatni. Mint másnap kiderült, ő hordta szét a meghívókat és egyet megtartott magának is. Így háborítatlanul táncolt kivilágos virradattig, de reggel bemenvén a bankba, már várta az azonnali elbocsátás kétheti bérének kifizetése mellett. — Így becstülük meg Pozsonyban a jó táncosokat.

Az 1924-es esztendő nemzetközi bélyegtermése. Az 1923-as esztendő a nemzetek bélyegkiadása terén rekordot jelentett. A háboru előtt még megközelítően sem adtak ki annyi bélyeget, mint ebben az esztendőben. Most érkeznek hírek az 1924-es esztendő nemzetközi bélyegterméséről. Ez az esztendő csökkenést hozott; ugylátszik, megállt a bélyeginfláció is, mert míg 1923-ban 1750-re rugott, az ujonnan kiadott bélyegek száma, addig 1924-ben már csak 1250 új bélyeget adtak ki a világ összes államai. A bélyegtermés javarésze: emlékbélyeg, ide 201 ujonnan kiadott bélyeg tartozik. A legnagyobb hírre a Lenin halála alkalmából kiadott emlékbélyegek jutottak, hasonlóképpen nagyon kedvelik a gyűjtők a török szultán lelépése alkalmából kiadott emlékbélyeget, valamint Hussein szultánnak kalifává való választása alkalmából készült bélyegeket. De Brazília, Afganisztán és a kis San Marino köztársaság is bocsátottak ki azóta igen kedvelté vált emlékbélyegeket. Byron, a híres angol költő, századik születésnapja alkalmából készítették a világ egyik legszebb és legnagyobb emlékbélyegét, hasonlóképpen igen szép bélyeg készült Ronsard francia költő 400-ik születésnapja alkalmából és Camoens portugál nemzeti poéta 300-ik születésnapja alkalmából. A költőkön kívül sok alkalmat adott új bélyegek kiadására a sport is. Igen sikerült és kedvelt volt a három párisi olimpiásbélyeg, valamint Uruguay emlékbélyege, győztes futbalcsapata tiszteletére. Nagyon kerestem ma a gyűjtők részéről a wembley vilákiállítás alkalmából kiadott angol emlékbélyeg is. Ezt a bélyeget 10 millió példányban terjesztették el a világon.

Színház

**

A novisadi Jókai-ünnepély

A novisadi református ifjuság és a Jókai-centennarium

A „Délbácska” már jelentette, hogy a novisadi református műkedvelő ifjuság a református dalárda közreműködésével február hó 21-én előadja a halhatatlan magyar regényíró, Jókai Mór egyik dramatisztált és megzenésített regényét, a „Világszép lányok”-at. A darab a következő szereposztásban kerül színre:

Német Lajos (Baraboly Tamás patakmlónár) Kocsi Juliska (Klára második felesége) Fülöp János (Csapó Peti molnárlegény) Soós Böske (Czicza, Baraboly Tamás fogadott leánya) Kórizs Vica (Selyem Zsuzsi) Török József (Azari Misa) Pál András (Csibor Nikodémusz) Jakab János (Mogyorós Izsó, rektor) Pap András (Fakovács hegedűs) Szlavnic Sándor (Hurkanyél, bögös) Szász Imre (Mitugrász, klarinétos) Erdős Mariska (Mikulásné) Pál Zsófia (Kányáné) Lauterer Erzsike (Varjuné) Soós Margit (Csókáné) Kovács Rózsika (Kakasné) Vékás Böske (Pannika) Hevér Veronka (Makka) Kovács Lajos (parasztlegény) Kurtz János (pandur). Az első két felvonás a patakmalomban játszódik le, a harmadik a közszínházban.

Az előadás kezdete este 8 óraker. Helyárak: Páholyszemélyenként 40 dinár. Földszinti ülőhely 35—25 és 20 dinár. Erkély 35—25 és 15 dinár. Jegyek elővélthetők az Abraham-féle könyvkereskedésben. Az előadás után tánc reggelig.

Műsorváltozás. Polics Stefka a beogradi Nemzeti Színház tagja hirtelen megbetegedett és így tegnap este nem léphetett fel a Madame Pompadour operettben és nem léphet fel pénteken a Bajadérban sem. Pénteken a Bajadér helyett a Szép Helénát adják.

Utolsó maszkabál

lesz megtartva e hó 19-én, csütörtökön a Winkle-palotában.

Katyánsky Vidosava
táncitanárnő.

Sport

A vasárnapi triál a Karadjordje pálya megjavított talajának első próbája lesz. Az utolsó simitásokat most végzik a pályán s ha a föld keverése, meg a füvesítés megfelel, kétségtelenül a legjobb talaju pályája lesz Novisadnak.

Dr. Vargha és Badó szenzációs győzelme a göteborgi nemzetközi birközversenyen, a világbajnoksággal egyenlő értékű. Ha a két birkózó győzelmét Stockholmban megismétli, úgy minden kétségen felül áll az, hogy a nagyközép és nehézsúly birkózás világbajnokai a nivós magyar birkózó gárda sorából kerültek ki.

Ma lesz az első sportelőadás este 8 óraker az Elite-kávéház különteremben.

A bírővizsgák ügyében a beogradi alszövetség értesítette a novisadi kerület bírói kollégiumát, hogy amennyiben a bíró jelöltek eléggé erősnek érzik tudásukat a vizsga letételére, a bírói kollégium hivatalosan kérje egy vizsgáztató bizottság kiküldését. Amint a ma kezdődő tanfolyam véget ér és a jelöltek megfelelő gyakorlati tudásra is szert tesznek, a bizottság kiküldését a bírák kollégiuma kérni fogja.

Vasárnapi próbamérkőzést rendez a novisadi kerület. Andrée Dezső szőv. kapitány megbízást kapott a kerületi szövetségtől, hogy készítse elő a számításba jövő játékosokat, mert két héten belül válogatott csapatot fog kiállítani a kerületi szövetség egy még bizonytalan ellenfél (Bánáti, vagy beogradi csapat) ellen. Andrée Dezsőre nehéz munka hárul, mert a vidéki játékosokat még nem ismeri, sőt a

helybelieket sem volt még alkalma az idén megfigyelni. A vidéki tagegyesületek ezuttal saját maguk küldik ki 2-2 legjobb játékosukat, akiket a vasárnapi triálon figyel meg a kerületi kapitány. A helybeliek közül az alábbiak jönnek számításba: Hajós, Malencsics—Dudás, Hajdu, Peikert, Gottwald, Zsivín—Róka, Alekszi, Grünberg, Miskolci, Simonyi, Valent, Schvemm—Német, Grünberg, Lenci, Breznik, Lerch, Ilija, Schäffer, Paszt Il., Risztó, Horvát, Weisz, Abt. A helybeli játékosok elhelyezése attól függ, hány játékost küldenek be Karloca, Indija, Beocsin és Temerin.

László, a Makkabi színeiben játszik a tavaszi szezonban.

Folytatják a beogradi kommunisták letartóztatását. A beogradi rendőrség tegnap letartóztatta Sade Piade kommunistá újságíró és a kommunistá párt főbizottságának 23 tagját.

Konfliktus az Egyesült-Államok és Albánia közt

Washington. Mint politikai és parlamenti körökben hírlik, érdekes konfliktus támadt az Egyesült Államok kormányának az albán kormánnyal. Az albán kormány ugyanis koncessziót adott az Anglo-Persia Oil Company-nek az albán petróleummezők kiaknázására vonatkozóan. Az amerikai kormány rendkívül érdekes hangú jegyzéket intézett az albán kormányhoz, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Angliának monopolisztikus helyzetet biztosítson az albán kormány. A jegyzék azzal indokolja beavatkozását, hogy Albánia annakidején a nyitott kapu politikájához kötötte le magát. Amerika véleménye szerint tehát Amerikának ugyanazokat a jogokat kell biztosítania, mint Angliának.

Tőzsde

Zürich, február 18. Beograd 8475, Newyork 51950, London 2478—, Páris 2760, Milano 2137, Prága 1540, Bécs 000733, Budapest 000719, Szófia 375, Bukarest 262, Szaloniki —, Berlin 12362, Brüsszel 2650, Amsterdam 20875.

Beograd, febr. 18. Páris 32850, London 29375, Newyork 6150, Prága 18325, Bukarest 3125, Genf 1182, Milano 253, Berlin 1450, Bécs 0087, Budapest 00855.

Zagreb, február 18. Páris 327, Bécs 00869, Budapest 00855, London 294, Newyork 6150, Genf 1185, Bukarest 32, Prága 183, Milano 254, Berlin 1460.

Novisadi terménytőzsde

1925. február 18.

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75 kg-os 2 százalékos kötés 460 (100 mm), bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 455 (100 mm), bánáti 75—76 kg-os 2 százalékos Senta paritás kötés 465 (300 mm), szerémi 75 kg-os 2—3 százalékos kötés 455 (300 mm).

Tengeri bácskai kötés 200 (300 q), bácskai március—áprilisra kötés 215 (500 mm), Bega vagy Sava március—áprilisra kötés 21750 (3000 mm), Duna vagy Sava Hajóárat megnyitása után 5 százalékos kassza kötés 21250 (3000 mm).

Buzaliszt bácskai 6. sz. kenyérliszt Subotica paritásban kötés 460 (1000 mm).

Irdnyzat: lanyha.

BÁLI NAPTÁR

Február 21. A novisadi grafikai munkások „Budućnost” dalkörének műsoros családi táncestéje a Kraljica Marija nagytermében (a volt American Baar helyisége.)

Február 22. A NAK nagy álarcsobálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Február 23. A Jugoszláv Újságíró Egyesület novisadi szekciójának bálja a Sloboda szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor. Csak meghívottaknak.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden es leány felvétetik. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

HIRDETÉSEK

Alulirottak

tisztelettel értesítjük Novisad és környéke n. é. közönségét, hogy közös megegyezés után társulva, a mai naptól kezdve, minden a

szobafestő és mázoló

szakmába vágó munkát úgy helyben, mint vidéken a legszebb kivitelben és a legjutányosabb árban elvállalunk. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk kiv. tisztelettel

Beke és Kollár

szobafestők és mázolók, Teleki u. 15. 266 és Kralja Petra u. 1. 2—3

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmazó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvétetnek.

Eladó ház

2 szoba, 2 konyha, pince, istálló és egy nagyob udvarral azonnal eladó.
Cim: Pétervárad, Berislaviceva ulica br. 277. **Stefania Miller.**
290—1—2

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszoni eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

KANADÁBA

és más tengerentúli államokba, ugyszintén Braziliába szóló ingyenes utazásokra pontos felvilágosítást ad:
„**BIRO AMERIKA**”
Kralja Petra ulica 11. sz. Novi Sad,
248—1—12

Zongorák

és
Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintisztza hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

Iroda áthelyezés.

A FAUST hirdető iroda, könyv- és lapterjesztő cég, a „KROJAČ” kiadóhivatala üzleti helyiségeit 7. hó 16-tól

Kr. Aleksandra ul. 12. szám alá (1. emelet) helyezte át.
(Az Ipar és Kereskedelmi bank mellett.)

Könyvek és divallapok állandó nagy raktára. — Mindennemű új könyvek és zeneművek megrendelésre a legyorsabban és legolcsóbban szerezhetők be.

Kifutófiu, 16—18 éves

rőfősnagykereskedés részére azonnalra kerestetik. Előnyben, kik már tizletben dolgoztak és a három nyelvet bírják. Cim: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Futoski put 2.

Eladó ház

a város központjában,
Zrinyi-utca és Széchenyi-utca sarkon. Bővebbet 176 (egyszázhetvenhat) telefonszám alatt.
1—2

Gyermektelen házaspár

aki kertészethez ért, lakással, teljes ellátással és fizetéssel felvétetik

Dr. Brezovzky szanatórium

Ugyanott egy konyhaleány is felvétetik. 2-3

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) gépek

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Iroda áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy irodámat
Kralja Petra u. 19. sz.

alá (az udvarban) helyeztem át.

Hirdetéseket legelőnyösebb feltételek mellett helyezek el az összes bel- és külföldi lapokban.
Napilapok s képes folyóiratok
Tavaszi s nyári divallapok
Legújabb könyvek olcsón kaphatók

KARDOS

hirdetőiroda, könyv- s lapterjesztési vállalat Novisad, Kralja Petra u. 19.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb
" ebédlő " divatos 12.000.- " "
" konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- " "

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS” butorgyári BERNAT PESING
MITROVICA lerakat NOVI SAD
Planička u. 9—11. sz. Željeznička utca 105—107.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.